

JOELPA QELLQASQAN LIBRO

Kay libroqa Diosmanta willakuq Joelpa sutinwan sutichasqam. Vidanmanta mana willakuptinpas Joelmi karqa qellqaqninga. Manataqmi willakunchu ima tiempopim qellqasqa kasqanmantaqa, qellqaspaqa-qellqasqa karqa Persia nacion runakunapa munaychakusqan tiempopim, ichapas pichqa pachak wata manaraq Jesucristo nacechkaptin.

Kay libroqa iskay parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun enteron Israel nacionman manchakusqanku aqarway urukuna chayaranmanta hinaspa chaypa qepanmanñataq manchakuyupaq usyaymanta (1:1-2:11).

Iskay kaq parteñataqmi willakun runankunapaq Diospa imam munasqanmanta. Payqa munan huchankumanta wanakunantam chaynapi paykunata kaqllamanta sayarichispa bendecinanpaq (2:12-3:21).

Cosechakunata Aqarway urukuna tukusqanmanta

1 ¹Petuelpa churin Joelwanmi Tayta Dios kaynata nichirqa:

² ¡Kaytayá uyariychik ancianokuna!

¡Atiendeychikyá nacionpi llapallan *yachaqkuna!

¿Kaynaqa pasarqachu tiempoykichikpi

otaq abueloykichikkunapa tiemponpi?

³ Qamkunaqa willaychikyá churikichikkunaman.

Paykunañataqyá willachunku churinkunaman.

Paykunapas willachunkutaqyá hamuq miraykunaman.

⁴ Puyu hinaña aqarwaypa

puchusqantam mikururqa

mana raprayoq aqarwaykuna.

Mana raprayoq aqarwaykunapa

puchusqantam mikururqa chikrikuna.

Chikrikunapa puchusqantañataqmi

mikururqa wakin aqarwaykuna.

⁵ Sinkakuna, rikchaspayá waqaychik.

Vino upyaqkuna lliwyá qapariychik.

Manaña upyanaykichikpaq kaptinyá qapariychik.

⁶ Mana yupay atina tropakuna hinam

aqarwaykuna nacionniyta atacaramun.

Leonpa kirunwan kachuruchkaq hinam

plantaykunata mikuramun.

China leon waqonwan kachuruchkaq hinam

- plantaykunata tukuramun.
- ⁷ Paykunaqa uvas plantallaytapas
pasaypaqtam purmarachinku.
Paykunaqa higos sachallaykunatapas
pasaypaqmi pakiparunku.
Kallmankunatapas qalaturuspam
pampamanraq wischuykunkupas.
Yuraqlatañam rikurirachinku
kallmachankunatapas.
- ⁸ Wañukuq qosanmanta waqachkaq
hinayá qaparkachaychik.
Sipasllaraq viuda lutokuchkaq
hinayá qaparkachaychik.
- ⁹ Tayta Diospa templonpiqa
manam kanñachu kawsaykunamanta ofrendakunapas.
Tayta Diospa templonpiqa
manam kanñachu ofrecenapaq vinopas.
Waqayllapiñam kachkanku
Tayta Diospa serviqnin sacerdotekunapas.
- ¹⁰ Chakrakunapas purmasqañam kallachkanku.
Allpakunapas lutoyoq hinañam kallachkanku.
Chaynaqa kachkanku kawsaykunapas
purmachisqa kasqanraykum.
Chaynaqa kachkanku vinopas
chakirusqanraykum.
Chaynaqa kachkanku aceitepas
pisirusqanraykum.
- ¹¹ Chakrapi llamkaqkuna,
qamkunaqa muspaypi hinañayá rikuriruychik.
Uvas plantawan llamkaqkuna,
qamkunaqa waqapakuyapaqyá-waqapakuychik.
Trigomanta cebadamantayá
waqayllapiña kaychik.
Chinkaruq cosechamantayá
chaynataqa waqaychik.
- ¹² Uvas plantapas
aceitunas sachapiwanmi chakirunña.
Granada sachapas
palmera sachapiwanmi qawirunña.
Manzana sachapas
chakrakunapi lliw sachapiwanmi chakirunña.
Chaynatam llapallan runakunapa kusikuyninpas
chinkarunña.
- ¹³ Sacerdotekuna,
qamkunaqa luto pachawanyá churakuychik.
Qamkunaqa qapariyllawanñayá waqaychik.

Altarpi servikuqkuna,
 qamkunaqa llakikuymantayá qaparkachaychik.
 Diosniypa serviqninkuna,
 qamkunaqa hamuspayá luto pachantin puñuychik.
 Diosnikichikpa templonpiqa
 manam kanñachu kawsay ofrendakunapas.
 Diosnikichikpa templonpiqa
 manam kanñachu vino ofrendakunapas.

- ¹⁴ Qamkunaqa ayunotayá ruraychik.
 Qamkunaqa runakunatayá huñuychik.
 Yupaychasqanchik Tayta Diospa templonmanyá
 huñumuychik ancianokunata.
 Yupaychasqanchik Tayta Diospa templonmanyá
 huñumuychik kay nacionpi llapallan *yachaqkunata.
 Qamkunaqa Tayta Diostayá qayakuychik allinneqta.
- ¹⁵ ¡Achachalláw imaraq pasakunqa
 chay punchawpiqa!
 Chayaykamuchkanñam
 Tayta Diospa castiganan punchawqa.
 Chayaykamuchkanñam
 Tukuy Atiyiniyoq Diospa puchukachiyninqa.
- ¹⁶ Qawachkaptinchikmi mikusqanchiktapas
 qechuruwarqanchik.
 Diosninchikpa templonpi kusikuypas
 pasaypaqñam chinkarapuwanchik.
- ¹⁷ Muhukunapas kurpa ukupim
 mana valeqña kachkan.
 Kawsay waqaychana wasikunapas
 tuñichisqañam kachkan.
 Taqekunapas lliki-llikiñam kachkan.
 Muhukunapas mana valeqña kasqanraykum
 chaynaqa kachkan.
- ¹⁸ Mikunankupaq mana kaptinmi
 animalkunapas waqachkanku.
 Bueyeskunapas muspaypi hinañam
 purillachkanku.
 Ovejakunapas yarqaymantam
 ñakarillachkanku.
- ¹⁹ Dios Taytalláy,
 qamllatam qayakamullayki.
 Chunnipqi pastokunatapas
 nina ruparusqanraykum
 qamtaqa qayakamullayki.
 Chakrakunapi sachakunatapas

lenguachkaq nina ruparusqanraykum
qamtaqa qayakamullayki.

²⁰ Chakrakunapi animalkunapas qaparkachaspam
qamta qayakusunki.

Wayqokunapi yakukunapas chakirusqanraykum
animalkunaqa qayakamusunki.

Chunniqpi pastokunatapas nina ruparusqanraykum
animalkunaqa qayakamusunki.

2 ¹ Tayta Diosmi nin kaynata:

Sion Moqopiyá cornetata toaychik.

Sapaqchakusqay Moqopiyá
guerrapaq cornetata toaychik.

Kay nacionpi llapallan *yachaqkunayá
katkatataychik.

Ñoqa Tayta Diospa castiganay punchawqa
chayaykamuchkanñam.

Ñoqa Tayta Diospa castiganay punchawqa
hichpaykamuchkanñam.

² Chay punchawqa kanqa
yanay-yanay tutaykuchkaq punchawmi.
Chay punchawqa kanqa
yanay-yanay puyukunapa kanan punchawmi.

Aqarway urukuna rikuriramusqanmanta

Imaynam achikyamuqta achkiy

mastarikun sumaqlataña,
chaynam kallpasapa tropakuna
mastarikamunqa achkallaña.

Chayna tropakunaqa manam karqachu.

Chaynaqa manam yapatawanqa kanqachu.

³ Paykunapa ñawpaqninta riq ninam
tukuy imata ruparunqa.
Paykunapa qepanta riq lenguachkaq ninam
tukuy imata kañarunqa.

Paykunapa ñawpaqninpi kaqkunaqa kanqa
Eden huertapi kaqkuna hinam.

Paykunapa qepanpi
puchuqkunaqa kanqa
purmachisqa chunniq hinam.

Manam imapas puchunqachu paykunamantaqa.

⁴ Chay aqarwaykunaqa rikchakun
caballokunamanraqmi otaq caballopi kallpachkaq runamanraqmi.

⁵ Orqokunata pawaptinpas uyarikun
carretakunapa bulla rurasqan hinaraqmi.

- Orqokunata pawaptinpas uyarikun
 rastrojo rupachkaq nina hinaraqmi.
 Paykunaqa rikchakun guerrapaq
 alistakuq kallpasapa tropakunamanraqmi.
- ⁶ Runakunapas chay urukunata qawarispaqa
 manchakuymantam qewipakunku.
 Llapa runakunapa uyanpas
 manchakuymantam ayayarunku.
- ⁷ Chay urukunaqa valeroso soldadokuna hinaraqmi kallpanqaku.
 Guerrapaq tropakuna hinaraqmi perqatapas seqarunqaku.
 Sapakamam rinqaku maynin ñanninkuta.
 Mana muyurispa rinqaku maynin purinanta.
- ⁸ Chay urukunaqa riqmasinwanqa
 manam ñitinakunqachu.
 Sapakamam maymi rinanta rinqaku paykunaqa.
 Flechakunapa chawpinpim peleankupas paykunaqa.
 Suyullaña risqankumantaqa
 manam karunchakunkuchu.
- ⁹ Paykunaqa kaynaman-waknamanmi
 llaqtapipas kallpakachanku.
 Paykunaqa murallakunatapas
 apurawmanmi seqarunku.
 Wasikunatapas seqaruspam suwa hinaraq
 ventananta yaykurunku.
- ¹⁰ Ñawpaqninpiqa kay pachapas katkatakanraqmi.
 Ñawpaqninpiqa cielokunapas kuyukachanraqmi.
 Tutayarunqañam inti-killapas.
 Manañam kanchinqachu lucerokunapas.
- ¹¹ Tropankunapa ñawpaqninpim
 rayo hinaraq qaparimun Tayta Diosqa.
 Kallpasapallañam kanku
 paypa kamachisqanta ruraqkunaqa.
 ¡Mayna hatunmi
 Tayta Diospa castiganan punchawqa!
 ¡Mayna manchakuypaqmi
 Tayta Diospa castiganan punchawqa!
 ¿Pitaq aguantayta atinman
 chay punchawpiqa?

Tayta Diospa llakipayakuyninmanta

- ¹² Tayta Diosmi nin kaynata:

Qamkunaqa tukuy sonqoykichikwanyá
 kutirikamuwaychik.
 Qamkunaqa ayunowan, waqaywan
 hinaspa qapariwanyá kutirikamuwaychik.

- ¹³ Qamkunaqa sonqoykichiktayá llikiparuychik.
 Amayá pachaykichiktachu llikiparuychikqa.
 Yupaychasqanchik Tayta Diosmanyá kutirikuychikqa.
 Payqa kuyapayakuspa llakipayakuqlñañamiki.
 Payqa anaqta piñakuspa llumpay kuyapayakuqlñañamiki.
 Payqa castigaruspanpas llakipayakuykuqmiki.
- ¹⁴ Ichapas kutirimuspan llakipayaykusunkichikman.
 Ichapas payqa kawsaykunawan bendeciycusunkichikman.
 Ichapas vinokunawanraq bendeciycusunkichikman.
 Chaynapichiki chay ofrendakunaqa
 yupaychasqanchik Tayta Diospaq kanman.
- ¹⁵ Sion Moqopiyá cornetata toqaychik.
 Qamkunaqa ayunotayá ruraychik.
 Qamkunaqa runakunatayá huñumuychik.
- ¹⁶ Qamkunaqa paykunata huñuramuspayá
 Diospaq sapaqchaychik.
 Yuyaqkunatapas ñuñuq wawakunatawanyá huñuramuychik.
 Noviopas wasinmantayá lloqsimuchun.
 Noviapas puñunanmantayá lloqsimuchun.
- ¹⁷ Tayta Dios serviq sacerdotekunapas
 templomanta altarman riqpa chawpinpiyá waqachunku.
 Paykunaqa waqaspankum kaynata ninqaku:
 Dios Taytallayku, qamqa
 pampachaykullawaykuyá runallaykikunataqa.
 Asipayasqa kanankupaqqa amayá
 kachaykuychu qampa kaqkunataqa.
 Amayá watuchimanta hinachu paykunamantaqa
 rimakuchunku nacionkunapipas.
 ¿Imanasqataq nacionkunapiqa tapukunqaku:
 “¿Maypitaq kachkan Diosninkuqa?” nispapas?
- ¹⁸ Tayta Diosqa nacionninmantam sientinqa.
 Tayta Diosqa runankunamantam llakiparikunqa.
- ¹⁹ Tayta Diosmi runankunamanta llakipayarikunqa.
 Paykunata uyariycuspanmi kaynata nimunqa:
- Qamkunamanmi trigotapas, vinotapas
 hinaspa aceitetas apachimuchkaykichik.
 Saksanaykichikkama mikunaykichikpaqmi
 chaykunataqa apachimuchkaykichik.
 Harkakuruptiyimi runakunapa
 mana asipayasqanña kankichik.
- ²⁰ Norte lawmanta hamuq aqarway urukunatapas
 karumanñam qarqorusaq.
 Chay urukunataqa
 chunniqmanñam qarqorusaq.

Chay urukunapa puntan riqtapas
 Kachi Qochapim heqeparachisaq.
 Chay urukunapa qepan hamuqtapas
 Mediterraneo Lamar Qochapim heqeparachisaq.
 Chay urukunaqa ismurus pam asnarirunqa.

Chayna hatun kaqkunatam payqa rurarurqa.

²¹ Allpapi *yachaqkuna, ama manchakuspayá kusikuychik.

Qamkunaqa anchallatañayá kusikuychik.

Chayna hatun kaqkunatam Tayta Diosqa rurarurqa.

²² Purun animalkuna, amayá manchakuychikchu.

Chunniqqi pastokunaqa ikllirimuchkanñam.

Llapa sachakunapas rururimuchkanñam.

Higos sachakunawan uvas plantakunapas

rururimuchkan sumaqlatañam.

²³ Sion Moqopi *yachaqkuna, qamkunapas kusikuychikyá,

kusikuychikqa yupaychasqanchik Tayta Diospiyá.

Payqariki puntamuq paratapas

tiempollanpim qoykusunkichik.

Puntamuq paratapas hinaspa qepamuq paratapas

ñawpaq hinam qoykusunkichik.

²⁴ Erakunapas kawsaykunawan huntallañam kanqa.

Vino hinaspa aceite waqaychanapas huntallañam kanqa.

²⁵ Ñoqam kutichipusqaykichik

hatun aqarway urukunapa mikurusqantapas.

Ñoqam kutichipusqaykichik

huk rikchaq aqarway urukunapa mikurusqantapas.

Chaynataq chikripa hinaspa

puyu hinaña aqarway urupa mikusqantapas.

Paykunaqariki karqa

contraykichikpi tropaykuna hinaraqmi.

Paykunaqariki karqa

kachamusqay soldadoykuna hinaraqmi.

²⁶ Qamkunaqa saksanaykichikkamam

mikuytapas mikukunkichik.

Hinaspa yupaychasqaykichik ñoqa

Tayta Diostaña alabawankichik.

Ñoqaqariki admirakuypaq kaqkunatam

rurapurqaykichik.

Runaykunaqa manañam haykapipas

penqaypiñachu kankichik.

²⁷ Chaynapim yachankichik

Israel nacionpa chawpinpi kasqayta.

Chaynapim yachankichik

yupaychasqaykichik Tayta Dios kasqayta.

Ñoqa hina Diosqa manapuni kasqantam
qamkunaqa yachankichik.
Runaykunaqa manañam haykapipas
penqaypiñachu kankichik.

Chuya Espiritupa hamunanmanta

- ²⁸ Kaykunapa qepantañataqmi chaqchurimuq hina
lliw runakunaman kachamusaq Espirituyta.
Chaymi qari churikichikpas, warmi churikichikpas
willakunqaku paykunaman nisqayta.
Qamkunamanta kaq yuyaqkunapas
mosqoy qosqaykunatam mosqonqaku.
Qamkunamanta kaq mozokunapas
revelasqaykunatam rikunqaku.
- ²⁹ Chay punchawkunapim Espirituyta kachamusaq.
Sirvientekunamanwan sirvientakunamanmi kachamusaq.
- ³⁰ Cielokunapipas admirakuypaq kaqkunatam rurasaq.
Kay pachapipas admirakuypaq kaqkunatam rurasaq.
Qawachisqaykichikmi yawartawan ninata
hinaspas suyullaña hoqarikuq qosnita.
- ³¹ Manaraq Tayta Diospa hatun castiganan punchawnin
chayamuchkaptinqa,
manaraq Tayta Diospa manchakuypaq punchawnin
chayamuchkaptinqa,
intipas tuta hinam yanayarunqa.
Killapas yawar hinam pukayarunqa.
- ³² Ichaqa “Dios Taytalláy” nispa mañakuwaqniytam
ñoqaqa salvaykusaq.
Ñoqa Tayta Diospa prometekusqayman hinam
Sion Moqopi salvaykusaq.
Ñoqa Tayta Diospa prometekusqayman hinam
Jerusalen llaqtapi salvaykusaq.
Qayasqaykunamanta puchuqkunatam
Ñoqa Tayta Diosqa salvaykusaq.
- 3** ¹Ñoqa Tayta Diosmi nini kaynata:
Chay punchawkuna chayaramuptinqa,
chay tiempokuna chayaramuptinqa
Juda castakunatam
preso kasqanmanta kutichimusaq,
Jerusalen llaqtapi *yachaqkunatam
preso kasqanmanta kutichimusaq.
- ² Ñoqaqa llapallan nacionkunapi yachaq runakunatam
huñurusaq.
Paykunataqa “Josafat sutiyoq qechwamanmi

^a 3:2 Hebreo simipi Josafat ninanqa: “Tayta Diosmi juzganqa” ninanmi.

pusarusaq.
 Chaypim paykunataqa runaykunarayku juzgasaq.
 Israel runaykunaraykum paykunataqa juzgasaq.
 Israel runaykunataqariki
 tukuy hinastinmanmi cheqerachirqaku.
 Paykunaqariki sapakamam
 nacionniytapas partinakururqaku.
³ Paykunaqa runaykunapaqmi
 suertekunatapas chamqarqaku.
 Paykunaqa huk chuchumikapaqmi
 qari churinkutapas qoykurqaku.
 Paykunaqa vino upyakurunankupaqmi
 warmi churinkutapas rantikururqaku.

Nacionkunata Tayta Dios juzgasqanmanta

⁴—Chaynaqa Tiro llaqtapi *yachaqkuna, Sidon llaqtapi yachaqkuna hinaspa Filis-tea runakuna ñimatataq qamkunaqa ñoqawan munankichik? ¿Imapas mercesqay qoykuwaytachu munachkankichik? ¿Pagoy qoykuwaytachum qamkunaqa munachkankichik? Chayna kaptinqa mercesqaykichiktam apurawman pagaykapisqaykichik.
⁵ Qamkunaqariki qori-qollqeytapas suwaruwarqankichikmi, munayllapaqña sumaq kapuwaqniykunatapas temploqkichikmanmi apaykururqankichik. ⁶ Qamkunaqa Juda nacionpi *yachaqkunatapas hinaspa Jerusalem llaqtapi yachaqkunatapas *rantikururqankichik Grecia nacionniyoq runakunamanmi, chaynataqa rurarqankichik nacionninkumanta karunchasqa kanankupaqmi. ⁷ Ichaqa chay rantikurusqaykichik nacionkunamantam paykunataqa horqomusaq, chaynapim mercesqaykichiktaqa qamkunamanña pagapusqaykichik. ⁸ Qari churikichikkunatapas hinaspa warmi churikichikkunatapas *rantikurusqay Juda castakunamanñam, paykunañataqmi rantikurunqa karupi *yachaq Saba runakunamanña. Chaynatam ñoqa Tayta Dios nini.

⁹ Nacionkunamanyá kaynata willakuychik:
 “Ñoqapaqyá guerrata hatarichiychik.
 Valeroso soldadokunatayá hoqarichiychik.
 Guerrapi llapallan peleaqkunayá asuykamuchunku.
 Guerrapi llapallan peleaqkunayá hamuchunku.

¹⁰ Rejaykichiktapas espadamanñayá tikraychik.
 Rutunaykichiktapas lanzamanñayá tikraychik.
 Ego runakunapas kallpayoqpaqñayá hapikuychik.

¹¹ Hichpaykupi kaq llapallan nacionkuna,
 yanapawanaykikupaqyá qamkunaqa hamuychik.
 Qamkunaqa chaypiyá huñunakuychik.
 Dios Taytalláy,
 chaymanyá pusamuy
 valeroso soldadoykikunataqa.

¹² Rikcharispayá Josafat Qechwaman
 richunku llapallan nacionkunaqa.
 Chaypi tiyaykuspaymi muyuriqninpi

- llapallan nacionkunata juzgasaq ñoqaqa.
¹³ Chaynaqa rutunaykichikta hapispayá rutuychik.
 Rutuy tiempo chayaramusqanraykuyá rutuychik.
 Uraykamuychikyá, uvas sarunaqa
 huntallañam kachkan.
 Uraykamuychikyá, vino waqaychanaqa
 llimpariqñam kachkan.
 Llumpay mana allin kasqankuraykum
 chaynaqa kachkan.”
- ¹⁴ Nana-nanaq runakunam kachkan
 runakunapa suerten decidina qechwapiqa.
 Tayta Diospa castiganan punchawqa hichpaykamuchkanñam
 runakunapa suerten decidina qechwapiqa.
¹⁵ Tutayarunqañam inti-killapas.
 Manañam kanchinqachu lucerokunapas.
¹⁶ Tayta Diosqa Sion Moqomantam qaparimunqa.
 Tayta Diosqa Jerusalem llaqtamantam qayakamunqa.
 Cielokunapas kay pachapiwanmi katkatakanqa.
 Tayta Diospim runakunaqa amparakunqaku.
 Tayta Diospim Israel castakunaqa kallpanchakunqaku.

Juda nacionqa anchallaña bendecisqa kananmanta

- ¹⁷ Chaynapim qamkunaqa yachankichik ñoqaqa
 yupaychasqaykichik Tayta Dios kasqayta.
 Chaynapim qamkunaqa yachankichik
 sapaqchakusqay Sion Moqopi *yachasqayta.
 Chaynapim Jerusalem llaqtapas
 kanqa ñoqallapaqña sapaqchasqa.
 Huklaw llaqtayoq runakunapas
 manañam pasanqañachu chaynintaqa.
¹⁸ Chay tiempokunapiqa orqokunamantam
 vinopas puririnqa.
 Chay tiempokunapiqa moqokunamantam
 lechepas kallparinqa.
 Juda nacionpa llapallan yarqankunapipas
 yakukunam sumaqlлатаña kallparinqa.
 Ñoqa Tayta Diospa temploymantapas
 toqyaq yakum lloqsinqa.
 Sitim sutiyoq qechwata *parqonanpaqmi
 chaymantapa yaku lloqsinqa.
¹⁹ Egipto nacionqa purmachisqañam rikurirunqa.
 Edom nacionqa purmachisqa chunniqñam rikurirunqa.
 Juda casta runakunata
 ñakarichisqankuraykum chaynaqa kanqaku.
 Paykunaqariki Juda nacionpim

mana huchayoqkunata wañuchirqaku.

²⁰ Ichaqa Juda nacionqa wiñaypaqmi
runakunapa *yachasqan kanqa.

Jerusalen llaqtaqa wiña-wiñaypaqmi
runakunapa yachasqan kanqa.

²¹ Manaraq pampachasqay runa wañuchi qkunatam
huchankumanta ñoqaqa pampachasaq.
Ñoqa Tayta Diosqa Sion Moqopim yachakusaq.